

A Fővárosi Ítéltábla dr. Wéber Éva Zsófia ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - dr. Gerő Tamás ügyvéd (címe.) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen jóhírnév megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. április 26. napján kelt 74.P.21.502/2018/21. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett és 24. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes az 1990-es évektől dolgozik a médiában, valamint producerként a filmszakmában. Az alperes az 1980-as évektől 2004-ig filmrendezőként dolgozott, azóta a Színház- és Filmművészeti Egyetemen filmrendezést tanít, a Magyar Filmművészek Szövetségéneka.

A Veszettek című filmdráma 2014-2015. években készült. A film producere a felperes, előállítója, gyártója a ... Kft., ennek tulajdonosa a ... Kft. volt. A felperes a ... Kft. társtulajdonosa és ügyvezetője, valamint a ... Kft. ügyvezetője volt. A filmet a ... Kft. forgalmazta, amelynek a felperes korábbi házastársa volt a tulajdonosa és ügyvezetője. A felperes produceri feladataiba beletartozott a film promóciójában való közreműködés. A film teljes költségvetésének összege 1.050.000.000 forint volt, amelyből a Magyar Nemzeti Filmalap Zrt. (Filmalap) támogatása 790.000.000 forint volt azzal, hogy a Filmalap a szerződésben meghatározott mértékben részesül a terjesztési bevételekből.

A Veszettek című film promóciója keretében 2014. évben sajtóközlemények jelentek meg a forgatás elkezéséről és befejeződéséről, 2015 júniusában a vetítés októberi megkezdéséről, július közepétől a mozikban trailert vetítettek a filmről, valamint októbertől online, rádiós, televíziós és közterületi felületeken is hirdették a filmet. A film forgalmazási költsége 20.290.745 forint volt, melyhez a Filmalap nem nyújtott támogatást és 2015. október 22-től 2015. november 25-ig volt a mozik műsorán. A filmmel kapcsolatban megjelent cikkekben a film kampányával, a marketing hiányával magyarázták a nézőszám-elmaradást, a cikkekben sérelmezték, hogy csak közvetlenül a bemutató előtt folytattak plakátkampányt. A Filmalap vezérigazgatójának nyilatkozata szerint a sikertelenség

a nem megfelelő marketingkampány miatt következhetett be, ezért a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni a marketingre és a forgalmazásra. A felperes olvasta a filmmel kapcsolatban megjelent nyilatkozatokat, de azokra nem reagált nyilvánosan, valamint az alperes észlelte a film forgalmazásával kapcsolatos véleményeket, azok megegyeztek a saját tapasztalataival, de a film forgalmazásával kapcsolatban nem tett nyilvános közlést.

A Kojot című játékfilm 2015-2016. években készült. A film producere a felperes, társproducere ..., előállítója, gyártója a ... Kft., ennek tulajdonosa a ... Kft., a film forgalmazója a ... Kft. volt. A ... Kft. ügyvezetője kezdetben a felperes, később ... volt. A felperes produceri feladataiba beletartozott a film promóciójában való közreműködés, míg ... a filmforgalmazóval kötött szerződése alapján PR és kommunikációs feladatokat látott el. A film teljes költségvetésének összege 440.000.000 forint volt, amelyből a Filmalap támogatása 320.560.000 forint volt azzal, hogy a Filmalap a szerződésben meghatározott mértékben részesül a terjesztési bevételekből. A film rendezője, részben forgatókönyvírója és operátora ... elsőfilmes rendező volt, aki a filmelőállítóval kötött szerződésben a filmmel kapcsolatos valamennyi felhasználási jogát a szerződésben megjelölt egyösszegű díj ellenében korlátozás nélkül átruházta a filmelőállítóra.

A Kojot című film forgalmazója a film terjesztési költségeihez a Filmalaptól 9.000.000 forint támogatásban részesült. A film teljes forgalmazási költsége 11.010.870 forint volt, melynek keretében trailert, a mozik részére anyagokat, moziplakátokat és képeslapokat készítettek, online és közösségi felületeken hirdettek. A filmet a gyártó 2016 novemberétől 2018 januárjáig 30 fesztiválra nevezte be, de ebből 28 elutasította. A filmet 2017 februárjában mutatták be a mozikban, ebben a hónapban 3.679 néző látta, 2017 márciusában 953, áprilisban 60 fő. A filmet 2017 júniusától mozin kívül forgalmazták, melynek keretében év végéig még további 895 néző látta.

A Magyar Filmakadémia Egyesület (Filmakadémia) megkeresésére a felperes 2018. január 12. napján a Kojot című filmet nevezte a 2018. február 7-11. között megrendezésre kerülő 4. Magyar Filmhétre, de január 16-án kiderült, hogy a film zeneszerzője korábban már ugyanezt megtette. A felperes és a társproducer sérelmezték, hogy a Filmakadémia a film alkotóit is közvetlenül megkereste a nevezés érdekében, valamint elfogadta az alkotói nevezést, ezért - valamint a korábbi Filmhét technikai problémái miatt - január 16-án visszavonták a film nevezését, de az okokról a nyilvánosság nem értesült. A Kojot című film 2018. február 2-án megkapta a Magyar Filmkritikusok Díját a legjobb elsőfilmes rendező és a legjobb férfi epizód szereplő kategóriákban, melynek díjátadóján ... a felperest bíráló beszédet mondott, valamint 2018. február 5-én kelt Facebook posztjában sérelmezte, hogy a film nem szerepelhet a Filmhéten, mert a gyártó nem engedi.

Ezt követően ... filmproducer 2018. február 7-én kelt Facebook posztjában sérelmezte, hogy a Kojot című nagyszerű filmet a producer visszavonhatja a Filmhétről, hiszen azért költenek sok százmillió forint közpénzt a filmre és sok tízmillió forint közpénzt az ilyen eseményekre, hogy sok ember megnézze a filmeket. A poszthoz fűzött kommentekben a hozzászólók a történeteket a Veszettek című film esetéhez hasonlították, sérelmezve, hogy a producer a film gyártásából keres pénzt, így a forgalmazással már nem törődik, kriminálisnak, morális bűnügynek nevezve egy közérdeklődésre számot tartó műalkotás elsüllyesztését, mert a kritikusok szerint ez volt az egyik legjobb tavalyi magyar film.

Az alperes a poszt és az ahhoz fűzött kommentek elolvasása után a poszthoz írt kommentjében azt írta, hogy „... az egyik legkártékonyabb senki. Sorozatban tesz tönkre filmeket, embereket. Ezek a filmeket megbuktató cselekményei - Veszettek, Kojot stb. -, ezek (tudatosan) rossz (semmilyen)

forgalmazása lényegében kimerítik a hűtlen kezelés vétségének (ilyen nagy összeg esetében bűncselekményének) fogalmát. Százmilliósi állami megbízású, közpénz befektetésű produktumok tönkretételéről van szó ugyanis." Az alperes kommentjében írtakat a zoom.hu portálon 2018. február 8. napján megjelent „felperes neve vérezteti ki az egyik legjobb magyar filmet” című cikk is idézte, de a felperes helyreigazítási kérelmét követően a cikknek ezt a részét törölték. A Kojot című film nevezésének visszavonása 2018. február 8. napján a sajtóban nagy visszhangot váltott ki, de a visszavonás okairól a film producerei a sajtó megkeresése ellenére sem adtak tájékoztatást.

A ... Kft. 2018. február 9. napján a ... weboldalán egy YouTube privát csatornán ingyenesen elérhetővé tette a Kojot című filmet, amelyről ahu portál beszámolt az ugyanezen a napon 14:00 órakor megjelent cikkében. Az alperes a cikk elolvasását követően a saját Facebook oldalán ugyanezen a napon 18:38 órakor tett posztjában ismertette a Kojot című film nevezésének visszavonásával kapcsolatos előzményeket, majd ezt követően azt írta, hogy „Nem sokkal ezelőtt ...ék aztán kitették a filmet a youtube-ra, ahol már bárki megnézheti, ahonnan bárki leszedheti, vetítheti stb. De micsoda gátlástalanság ez?! Egy háromszázmilliósi befektetésből készült filmmel ezt tenni már valóban bűncselekmény.” Posztjában linkelte ahu cikkét is. Ugyanezen a napon ... Facebook posztjában szintén sérelmezte a film internetre való feltöltését.

Ahu portál 2018. február 9-én, ahu portál 2018. február 10-én - a posztokból idézve - beszámolt ... és az alperes posztjaiban írtakról. A felperes jogi képviselőjének felszólítására az alperes 2018. február 13-án módosította posztja szövegét, törölve a bűncselekményre való utalást, mely változtatásról a fenti hírportálok is tájékoztatást adtak az eredeti cikkek szövegének módosításával. A felperes a megjelent nyilatkozatokra nem reagált nyilvánosan. A Kojot című filmet a ... weboldalán keresztül több, mint 85.000-en nézték meg, valamint ezt követően a film több internetes felületen is elérhetővé vált.

A felperes keresetében kérte annak a megállapítását, hogy az alperes az alábbi kijelentéseivel megsértette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § d) pontja és a 2:45. § (2) bekezdése szerinti jóhírnévhez való jogát:

- az alperes az 1/F/2. szám alatti, 2018. február 7. napján kelt facebook bejegyzésében [„Ezek a filmek megbuktató cselekményei - Veszettek, Kojot stb. -, ezek (tudatosan) rossz (semmilyen) forgalmazása lényegében kimerítik a hűtlen kezelés vétségének (ilyen nagy összeg esetében bűncselekményének) fogalmát.”], valamint

- az 1/F/3. szám alatti, 2018. február 9. napján kelt Facebook posztjában („Nem sokkal ezelőtt ...ék aztán kitették a filmet a youtube-ra, ahol már bárki megnézheti, ahonnan bárki leszedheti, vetítheti stb. De micsoda gátlástalanság ez?! Egy háromszázmilliósi befektetésből készült filmmel ezt tenni már valóban bűncselekmény”).

Hivatkozott arra, hogy ezen kijelentéseivel az alperes valótlan tényről állított, bűncselekmények elkövetésével vádolta meg, pedig a felperes ellen semmilyen büntetőeljárás nincs folyamatban.

Keresete anyagi jogi alapjául a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontját jelölte meg és kérte továbbá a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja alapján az alperest megfelelő elégtételadásra és ennek megfelelő nyilvánosság biztosítására való kötelezését akként, hogy a bíróság kötelezze az alperest, hogy a keresetlevélben megjelölt tartalmú közleményt a saját Facebook oldalán tegye közzé, és azt a saját Facebook oldalának fennállásáig tartsa ott. Kérte továbbá a Ptk. 2:52. §-a alapján az alperest 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére is kötelezni. A jóhírnév megsértésére alapított kereset alaptalansága esetén annak a megállapítását kérte, hogy az alperes a fenti Facebook bejegyzésben és posztban a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítást tett, és ezzel megsértette a felperes a

Ptk. 2:43. § d) pontja és a Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerinti becsülethez való jogát. A személyiségi jog megsértésének szankciójaként ugyanazokat kérte alkalmazni, mint a jóhírnév megsértésére alapított kereset körében.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a jóhírnév megsértésére alapított kereset teljeskörű elutasítását kérte. Előadta, hogy az alperes bejegyzésében és posztjában védelmébe vette a Kojot című film alkotóit, és hangot adott a filmalkotásokra fordított közpénz felhasználásával kapcsolatos nézeteinek, így bejegyzései a felperes magatartásaival kapcsolatos véleménynyilvánításnak minősülnek, melyet azok véleményfelületen való elhelyezése, és megfogalmazásuk módja is alátámaszt. A felperes közéleti szereplőként fokozott tűrési kötelezettséggel bír. Az alperes az így kialakult közéleti vitához szólt hozzá.

Az alperes bejegyzései miatt nem sérültek a felperes személyiségi jogai. Az alperes a bejegyzéseket egy szűk szakmai közösség által olvasott helyen tette meg, ott ezek a megjegyzések nem minősülnek sértőnek, sem indokolatlanul bántónak. A sérelemdíj megfizetésére irányuló kereset körében nem vitatta a sérelmek bekövetkeztét, ugyanakkor vitatta azok alperes magatartásaival való okozati összefüggését. Ezt meghaladóan a sérelemdíj mértékét eltúlzottnak találta.

A becsület megsértése miatti keresetet is a fenti indokollással kérte elutasítani. A véleménynyilvánításnak volt valóságalapja, nem volt önkényes és alaptalan. Egy felháborodott, szűk szakmai közösségben nyilvánított vélemény, és az nem érte el a becsületsértés szintjét sem.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes jóhírnév és becsületsértés megállapítása és járulécai iránti keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 300.000 forint perköltséget, míg az állam javára 60.000 forint illetéket.

A felperes keresetösségi joga megállapítása után vizsgálta, hogy a per tárgyát képező alperesi közlések a közügyek szabad vitatását biztosító alapjog gyakorlásának minősülnek-e, majd ezután, hogy az alperes közéleti szereplői minőségben érintett-e és, ezt követően pedig, hogy a felperes személyiségi jogainak korlátozására szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül került-e sor.

Az Alaptörvény 28. cikke és a IX. cikk (1) bekezdése ismertetése után felhívta az irányadó alkotmánybírósági gyakorlatot és ismertette annak főbb megállapításait.

Rögzítette, hogy mindkét alperesi közlés a magyar filmek forgalmazásával, bemutatásának sikerességével, a közönséghez való eljuttatásával kapcsolatos, az első közlés a Veszettek és a Kojot, a második közlés a Kojot című filmmel foglalkozik. Mindkét film jelentős költségvetéssel és a Filmlap jelentős támogatásával készült. A film előállítójának és forgalmazójának nincs ráhatása, hogy a mozik a filmeket meddig és milyen időszámban tartják műsoron. Ezt alátámasztják a csatolt okiratok is, hiszen a témában megjelent cikkek ezzel a problémával foglalkoznak.

Az első közlés körülményeivel kapcsolatban megállapította, hogy a Kojot című film egy elsőfilmes rendező filmje volt, jelentős mértékű állami támogatással készült, ennek ellenére igen alacsony volt a nézettsége, a mozik gyorsan levették a műsorról. A felperes a filmet benevezte a Filmhétre, de később a nevezést visszavonta. A film 2018. február 2-án megkapta a Magyar Filmkritikusok Díját két kategóriában is. Ezekre az eseményekre reagált ... filmproducer a 2018. február 7-én tett Facebook posztjában sérelmezve, hogy a nagyszerű filmet a producer visszavonhatja a Filmhétről, pedig azért költenek sok százmillió forint közpénzt a filmre és sok tízmillió forint közpénzt a Filmhétre, hogy sok ember megnézze a filmeket. A poszthoz fűzött kommentek szerzői hozzászólásuk tartalma alapján szintén a filmszakmához kapcsolódnak, a történeteket a Veszettek

című film esetéhez hasonlították, sérelmezve a közpénzek felhasználását, a történeteket a film tönkretételének minősítve.

Megállapította, hogy az előbbi poszthoz alperes által írt komment megjelenési módja, típusa, tárgya, tartalma, stílusa, célja megegyezik a posztban és a kommentekben írtakkal, az a felperes közpénzből készített filmek forgalmazásával kapcsolatos tevékenységére vonatkozik, és arra a filmszakmához kapcsolódó személyek egymásra reagáló közlései körében került sor. Az alperesi közlés - az előzményekhez hasonlóan - párhuzamba állítja a Kojot és a Veszettek című filmek forgalmazását, és a csatolt cikkek alapján is a Veszettek című film nézőkhöz való eljuttatását korábban számos szakember - így a film rendezője, egyik főszereplője és a Filmalap vezérigazgatója is - bírálta. A nevezés visszavonása másnap a sajtóban is nagy visszhangot váltott ki, a sajtó annak okáról megkérdezte a film producereit is, akik azonban arról nem adtak tájékoztatást.

A második közléssel kapcsolatban rögzítette, hogy a felperes cége egy YouTube privát csatornán ingyenesen elérhetővé tette, amelyről a ...hu portál beszámolt. Az alperes a cikk elolvasását követően a saját Facebook oldalán ugyanezen a napon írt posztot, amiben ismertette a film nevezésének visszavonásával kapcsolatos előzményeket, majd sérelmezte, hogy az internetre feltöltött közpénzből készített filmet így bárki megnézheti, leszedheti és vetítheti. Ugyanezen a napon a film rendezője Facebook posztjában szintén sérelmezte a film internetre való feltöltését. Az internetes hírportálok - az alperes tudta és hozzájárulása nélkül - a posztokból idézve beszámoltak a történetekről.

Mindezekre tekintettel megállapította, hogy az alperes közléseiben a jelentős mértékben közpénzből készített filmek forgalmazása, közönséghez való eljuttatása, a Filmhétre való nevezése és annak visszavonása, valamint az interneten való szabad elérhetőség biztosítása körében fejtette ki az álláspontját. Figyelemmel arra, hogy a Filmalap a támogatásával készített filmek terjesztési bevételeiből is részesül, így nemcsak a filmek gyártása, hanem azok forgalmazási módja, a forgalmazás hatékonysága is közvetlenül érinti a közpénzeket. E mellett a Kojot című film egy elsőfilmes rendező alkotása, a felperes pedig filmrendező és filmrendezést tanít, így közlései a filmrendezők, valamint a producerek és filmforgalmazók viszonyára is vonatkozik. Az alperes közlései közügyekben való megszólalásnak minősülnek, így a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezik, az alperes közéleti szereplői minőségben érintett. A felperes az alperesi közlésekkel kapcsolatban közéleti szereplőnek minősül.

Majd vizsgálta, hogy a felperes személyiségi jogainak korlátozására szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül került-e sor. Az ezzel kapcsolatos alkotmánybíróági gyakorlat ismertetése után rögzítette, hogy az első közlés két tartalmi egységből áll: az egyik a filmek forgalmazására, a másik a forgalmazás minőségének következményére vonatkozik.

Arra a következtetésre jutott, hogy az a közlés, hogy egy film forgalmazása (tudatosan) rossz (semmilyen), tényekből levont következtetés, minősítés, így véleménynek minősül. A közlés vélemény jellegét támasztja alá annak feltételelesen, részben zárójelben való megfogalmazása is.

A vélemény alapjául szolgáló tények körében - a felperes által tett és az alperes által bírói felhívás ellenére kifejezetten nem vitatott tényállítások, a felperes által csatolt okirati bizonyítékok, valamint a meghallgatott tanúk vallomása alapján - megállapította, hogy a Veszettek című film 20.290.745 forint költségű forgalmazása során sajtóközlemények jelentek meg, a mozikban trailert vetítettek, valamint októbertől online, rádiós, televíziós és közterületi felületeken is hirdették a filmet, ennek ellenére a film csak 2015. október 22-től 2015. november 25-ig volt a mozik műsorán. A filmmel kapcsolatban megjelent cikkekben a film kampányával, a marketing hiányával magyarázták a nézőszám-elmaradást, a cikkekben sérelmezték, hogy csak közvetlenül a bemutató előtt folytattak plakátkampányt, és tartalma szerint ugyanerre vonatkozott a Filmalap vezérigazgatójának

nyilatkozata is. A felperes olvasta a filmmel kapcsolatban megjelent nyilatkozatokat, de azokra nem reagált nyilvánosan.

A Kojot című film teljes forgalmazási költsége 11.010.870 forint volt, melynek keretében trailert, a mozik részére anyagokat, moziplakátokat és képeslapokat készítettek, online és közösségi felületeken hirdettek, a filmet a gyártó több fesztiválra is benevezte, ennek ellenére a filmet 2017 februárjától áprilisig a mozikban igen kevesen nézték meg, és a mozin kívüli forgalmazás sem vezetett jelentős eredményre.

Az alperes mindezekből a tényekből azonban csak annyit tapasztalt, hogy a mozivetítés gyors befejeződése miatt nem tudta a filmet moziban megnézni, majd arról szerzett információt, hogy az elsőfilmes rendező filmje megkapta a filmkritikusok díját, a szakma így az egyik legjobb magyar filmnek tekinti, ennek ellenére visszavonták a nevezését a Filmhétről, így a nagyközönség nem láthatja, melynek nyilvános indoklására nem került sor.

Minderre tekintettel az alperesi vélemény kialakítása nem volt kirívóan megalapozatlan, a logika szabályaival ellentétes, hiszen saját maga és más szakmabeliek is azt észlelték, hogy a Veszettek című film promóciója körében csak közvetlenül a bemutató előtt folyt plakátkampány, és e miatt a kiemelkedő támogatással készült filmet kevesen látták, nagyon hamar levették a mozik műsoráról.

A Kojot című filmmel kapcsolatban az alperes azt észlelte, hogy a szakma által elismert filmet visszavonták a Filmhétről, ennek magyarázatát nyilvánosan nem közölték. Ezekből a tényekből nem volt kirívóan megalapozatlan az a következtetés, hogy a film forgalmazása nem megfelelő.

Az első közlés során a filmrendező és filmrendezést tanító alperes egy filmproducer által egy film nevezésének visszavonásával kapcsolatban tett közlést és az ahhoz fűzött - tartalmuk alapján - filmszakmai körökből származó kommenteket követően minősítette a filmek nem megfelelő forgalmazását bűncselekménynek. Egy kifejezés köznyelvi használata nem azonos annak szaknyelvi használatával, a „lényegében kimerítik” megszövegezés is egyértelműen a véleménynyilvánítást támasztja alá, mely a közpénzek felhasználásával, valamint a filmek forgalmazása körében az alperes által észlelt tényekből kialakított véleményként levont következtetés. Az alperes második közlésben sem azt állította, hogy a felperest jogerősen elítélték bűncselekmény elkövetése miatt, hanem - véleménye szerint - a film internetre való feltöltése bűncselekménynek minősül, hiszen az interneten bárki megnézheti, letöltheti, vetítheti annak ellenére, hogy jelentős mennyiségű közpénzből készítették, és a filmben lett volna még forgalmazási potenciál, amelynek lehetőségét kizárja az internetes feltöltés. A „valóban bűncselekmény” megfogalmazás szintén azt támasztja alá, hogy a jogi értékelés szempontjából laikus alperes véleménye szerint a magatartás bűncselekménynek minősül. A vélemény ilyen alapokon nyugvó kialakítása nem volt kirívóan megalapozatlan, a logika szabályaival ellentétes.

Az alperes a részben közpénzből készített filmek forgalmazásával kapcsolatban fogalmazta meg erőteljes véleményeit, melyek azonban szoros ténybeli kötődést mutatnak a közlésekkel érintett filmek közpénzből való támogatásának mértékével, valamint a filmeknek a közönség és a filmszakma által észlelt forgalmazási körülményeivel, a közönséghez való eljuttatás sikerességével kapcsolatban, így a felperes véleménynyilvánítását elegendő ténybeli alap támasztotta alá.

Rámutatott arra, hogy az alperesi véleménynyilvánítás a közéleti szereplőnek minősülő felperes személyiségi jogainak védelmét csak a szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozta (Ptk. 2:44. §), ezért a felperes nem érvényesíthet igényt az alperessel szemben sem a jóhírnévhez való jog [Ptk. 2:45. § (2) bekezdés], sem a becsülethez való jog [Ptk. 2:45. § (1) bekezdés] megsértésére alapítva.

Mindezekre figyelemmel a bíróság a felperes valamennyi keresetét elutasította, a bizonyítási indítványokat pedig szükségtelenség okán mellőzte.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a másodfokú bíróság az elsődleges keresetnek, illetve - annak alaptalansága esetén - a másodlagos kereseti kérelemnek adjon helyt és kötelezze az alperest mindkét fokú eljárás költségeinek megfizetésére. A felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjában jelölte meg. Az anyagi jogi jogszabálysértést az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében, VI. cikk (1) bekezdésében és a XXVIII. cikk (2) bekezdésében, valamint a Ptk. 2:42 § (1) és (2) bekezdésében, 2:43. § d) pontjában, a 2:45. § (1) és (2) bekezdésében határozta meg.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte a jóhírnév és a becsülethez való jog és a véleménynyilvánítás szabadságának egymáshoz való viszonyát.

Hivatkozott arra, hogy az értékítéletnek, következtetésnek minősülő közlés esetén is szükséges, hogy azt elegendő ténybeli alap támassza alá, de az elsőfokú bíróság e tárgyban tett megállapítása nem megalapozott, és megalapozatlan a bíróság által levont jogi következtetés is, mely szerint az alperesi véleménynyilvánítás csak szükséges és arányos mértékben, felperes emberi méltóságának sérelme nélkül korlátozta felperes személyiségi jogait. A szólásszabadságnak az emberi méltósággal szemben meg kell hajolnia, az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben hozott ezzel ellentétes döntése jogszabálysértő. Az eljáró bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, ítéletének megállapításai több ponton iratellenesek, de legalábbis egyoldalúak, a felperes által rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat, illetve a tanúvallomásokat nem megfelelően vette figyelembe. A bíróság döntése az emberi méltóságához, illetve az ártatlanság védelméhez fűződő alapvető alkotmányos jogot üresíti ki.

Az elsőfokú bíróság hiányos tényállása miatt az alperes közlésének (a film tudatosan rossz, semmilyen forgalmazása) ténybeli alapja kérdőjeleződik meg. Az ítélet nem tartalmazza, hogy a Veszettek című film másik forgalmazója a ... Kft. volt, mely céggel a Veszettek című filmet megelőzően is többször dolgozott már együtt felperes és a PR kampány hasonló volt. Nem említi pl. a film Facebook kampányát, a vidéki közönségtalálkozók szervezését, a mozin kívüli alternatív forgalmazást, a film nemzetközi fesztiválokon történő indítását, figyelmen kívül hagyva a ... filmszakértő tanúvallomásában előadottakat és a ... tanú forgalmazás körében a 21. szám alatti tárgyalási jegyzőkönyvben részletesen előadottakat.

Az ítélet a marketing hiányával magyarázza a nézőszám elmaradást, de nem értékelte, a felperes előadását és ... tanúvallomását abban sem, hogy egy magyar társadalmi drámával eleve jóval kisebb nézettséget lehet elérni, mint egy filmvígjátékkal és, hogy a felperesnek jelentős szerepe volt abban, hogy a Veszettek című filmet követően megváltozott a Filmalap támogatási rendszere, és már a forgalmazást is támogatták. Alperes valótlanul úgy állítja be felperest, mint aki rosszhiszeműen, direkt forgalmazza rosszul, illetve sehogy filmjeit.

A Kojot című film forgalmazási tevékenysége körében nem rögzítette pl. hogy trailert, a mozik részére anyagokat, moziplakátokat és képeslapokat készítettek, online és közösségi felületen hirdettek, a magas számú TV kampányt (66 spot), valamint hogy nyolcféle trailer készült a filmhez, melyből kettő a mozikban, 6 pedig a social media platformjain hirdette. Nem említette az ún. vírus, vagy gerilla kampányt, melynek keretében a film számára külön YouTube csatorna is készült, külön Facebook oldal is indult. Nem tartalmazza a tényállás, hogy a ... Kft. csak a Magyar Filmhét idejére tette ingyenesen elérhetővé a Kojot című filmet a saját honlapján, mely megtekintési lehetőségről a ... Kft. 2018. február 9. napján sajtóközleményt is kiadott. Pontatlan, hogy a Kojot című film Filmhétre való nevezésének visszavonásának okairól a nyilvánosság nem értesült, illetve, hogy a film producerei a sajtó megkeresése ellenére sem adott erről tájékoztatást, mert ezt cáfolja ... társproducer tanúvallomása. Írásbeli megkeresés is érkezett és az erről készült cikk a sérelmezett posztok után 2018. február 24-én jelent meg, az a megjelölt linken elérhető.

A filmek forgalmazásához kötelezően nem tartozik hozzá a Magyar Filmhéten való indulás és erre nem volt kötelezettsége a felperesnek a Kojot című film kapcsán, ... tanúvallomását ennek megítélése körében figyelmen kívül hagyta a bíróság. Nem vette figyelembe, hogy a felperes olyan médiakampányt tudott generálni a film köré, amely a legsikeresebb filmekhez mérhető érdeklődést és suttogó propagandát generált. A Magyar Filmhét idejére történő nyilvános megosztást követően, újra a mozikba küldte a filmet, mely döntést ... rendező is üdvözölt. A weboldalba ágyazott privát YouTube linken keresztül történő nyilvánosságra hozatal követő forgalmazás sikerét dicséri pl. az HBO-val megkötött szerződés is, amiről az elsőfokú bíróság említést sem tesz. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a Kojot című film tesztvetítése, illetve bemutató időpontjának kiválasztása kapcsán rendelkezésre álló tényeket, a tesztvetítés rossz eredményét, a Filmalap által javasolt film újra vágásának elvetését, a bemutató rendező által választott szerencsétlen dátumát, mindez előrevetítette a film sorsának megpecsételődését, mint ahogy ezt ... tanú is megerősítette.

Nem helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása sem, mely szerint nem kirívóan megalapozatlan az a következtetés, hogy abból, hogy a filmek forgalmazása (tudatosan) rossz (semmilyen) volt az következik, hogy ezzel felperes kimeríti a hűtlen kezelés vétségnek (ilyen nagy összeg esetén bűncselekményének) fogalmát. A sérelmezett közlés előtti kommentek nem terjeszkedtek túl a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos keretein, ugyanakkor alperes azt túllépve bűncselekmény elkövetésével vádolva meg felperest. A komment stílusa, tartalma eltér az előző hozzászólólétól. A bűncselekménnyel vádolás olyan valótlan tényállítás, melyet még a közszereplőnek sem kell eltűrnie. A véleménynyilvánítás alkotmányos kereteit a kvázi bűnözőnek titulálás - melynek ténybeli alapja nincsen - átlépi és sérti a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelő eljárást.

Álláspontja szerint a perbeli sérelmezett közlések tényállításnak minősülnek az ún. bizonyíthatósági teszt alapján, mert a felperes magatartásának bűncselekménykénti minősítése a büntetőügyben eljáró bíróság bűnösséget kimondó határozatával bizonyítható. Ennek alátámasztására hivatkozott az Alkotmánybíróság 1/2015. (I. 16.) AB határozatában foglaltakra, melyben a lop-csal-hazudik kifejezéseket tényállításnak minősítette és kifejtette, hogy a tényállítások céljától, megjelenési formájától függően változhat alkotmányos védelmük.

Ugyanakkor nem alkalmazható az elsőfokú bíróság által felhívott 3145/2018. (V. 7.) AB határozat, mert az alperes a kifejezést egyértelműen jogi szaknyelvi értelemben használta és ez teljesen független attól, hogy az alperes laikusnak minősül. A hűtlen kezelés büntetőjogi kifejezés, melyhez olyan társadalmi értékítélet fűződik, mely bűncselekménnyel kapcsolatos, az erkölcsi értéket súlyosan sértő asszociációt eredményez. Míg az eredeti poszt írójának, ...nak a véleménye az volt, hogy felperes cselekedete „morális bűncselekmény”, addig alperes nem ehhez a véleményhez csatlakozik, hanem tényt állít, konkrét bűncselekmény elkövetését rója fel felperesnek. Ugyanúgy tényt állít alperes azzal is, hogy a Kojot című film a jogtulajdonos felperes által a Magyar Filmhét idejére az internetre való feltöltése „már valóban bűncselekmény.” Teljes mértékben bizonyítható lenne az is, hogy felperes a Kojot című film megosztásával bűncselekményt követett el, de nyilvánvalóan nem erről van szó és a film kizárólagos felhasználási jogaival a felperes filmgyártó cége rendelkezik.

Nem értékelte az elsőfokú bíróság, hogy alperes a Facebook poszt (...) és pár hozzá kapcsolódó komment elolvasása után tette meg a sérelmezett bejegyzését és hogy közlésének ténybeli alapját, azok valóságtartalmát nem ellenőrizte, a közlések önkényesek, öncélúak, valótlanok.

A felperes nem minősül kiemelt közszereplőnek, ezt a tényt azonban az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe.

Az alperes véleményének a bíróság ítéletétől eltérően nincs ténybeli alapja a két közlés kapcsán és az alperesi véleményt fogadja el kvázi tényként.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte a felperes 200.000 Ft perköltségben marasztalása mellett.

Védekezése anyagi jogi alapjául az Alaptörvény IX. cikk (1)-(2) bekezdéseire, 39. cikk (2) bekezdésére, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 20. § (1), (2) és (5) bekezdéseire; 23. § (6) bekezdésére; 24. § (1) bekezdés, valamint (2) bekezdés b) pontjára; 26. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozott, valamint felhívta az Alkotmánybíróság 3145/2018 (V. 7.) AB határozata, 36/1994.(VI. 24.) AB határozata, 7/2014. (III. 17.) AB határozata főbb rendelkezéseit, továbbá utalt a Magyar Nemzeti Filmalap támogatási szabályzatának 10.4; 10.10; 10.11-es pontjaira is.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűen vizsgálta, hogy az alperes véleményének kifejtései mennyire voltak megalapozottak az adott időpontban, valamint a rendelkezésre álló információk alapján közpénzek felhasználásával kapcsolatos közéleti vitában hangzottak-e el és, hogy felperes közszereplői tevékenységével összefüggnek-e.

Előadta, hogy az Alaptörvényben foglalt véleménynyilvánításhoz való jogot megszorítóan kell értelmezni. Alperes a Facebook bejegyzésekben felperest, mint jóval tágabb tűrési kötelezettséggel rendelkező közéleti szereplőt jelenítette meg, és felvetései egy a magyar filmes közösséget érintő közügyben jelentek meg. Facebook-on tett véleménynyilvánításainak fókuszában nem felperes személye, hanem felperes, illetve cége egyes, a közpénz megtérülésével kapcsolatos cselekményeinek kritikai megítélése állt, nevezetesen a Kojot című film Magyar Filmhétre való nevezésének felperes cége (...) általi visszavonása, valamint ugyanazon film néhány nappal későbbi, ingyenes megosztása a YouTube videómegosztó felületén. A véleménykomment alapjául ezen események szolgáltak.

Egy többszázmillió forintos közpénz finanszírozással készült film létrehozásának elsőrendű célja, hogy a filmet minél többen megnézzék, de az is cél, hogy a film létrehozásába befektetett közpénz legalább részlegesen, vagy profitot is elérve, visszatérüljön. Ezért a Magyar Nemzeti Filmalap Szabályzata alapján kötött produceri szerződések tartalmazzanak egy előre megbecsült várható közönségszámot, és a filmjeik forgalmazási felügyeletét is vállaló producereket kötelezik a filmek magyarországi forgalmazási bevételeinek az adott filmre vonatkozó szerződésben meghatározott százalékban történő visszafizetésére. Így, ha egy producer idő előtt, a forgalmazási potenciál kimerülése előtt kiteszi a filmet egy olyan megosztó felületre, ahol a közönség ingyenesen megtekintheti, ezzel akadályozza a közpénz megtérülését, vagyis cselekménye vitathatatlanul a közvagyonból történt befektetés megtérülését akadályozza. Mindezeket figyelembe véve nem öncélúan indokolatlan az alperes ezzel kapcsolatos Facebookon tett véleményközlése.

Nyelvtanilag sem tényeket állapított meg, hiszen a „valóban” szó jelentése a nehezebben cáfolható módon tartalmi jelentéssel bír, a „...ék” megnevezéssel felperes cégére tett utalást. A felperes olyan törvénytelen felhasználói cselekményre hivatkozott a film ingyenes feltöltése kapcsán, mely ellen a világ bármely országában producerként, illetve forgalmazóként tevékenykedő cégek és személyek igyekeznek fellépni. Egy ingyenes videómegosztó felületen történő filmmegosztás lehet indokolt, de nem ebben az esetben. A YouTube nézőszám is jól mutatja, hogy a filmben még volt potenciál nézői oldalról, melyet felperes cége - alperes álláspontja szerint rosszul kezelt. Felperes és/vagy cége a Kojot című film tulajdonosi jogaival egyáltalán nem, és a felhasználási jogokkal is csak ideiglenesen és korlátozottan rendelkezik, az ingyenes megosztás jogcím nélküli volt.

Alperes a felperes cselekményeire vonatkozóan használta a sérelmezett kifejezéseket, amelyeket mind formájukban (zárójelek alkalmazása), mind tartalmában felvetésként, feltételezésként fogalmazott meg és nem pedig jogi kategóriaként. Fenntartotta azon álláspontját, mely szerint a komment formájában tett véleménynyilvánításban a zárójeleknek és a tagolásnak nagy értelmezési jelentősége van és alperes a köznyelvi értelemben használta a hűtlen kezelés kifejezést, ezért is van az, hogy véleményében a bűncselekmény kifejezés már csak zárójelben szerepel, csökkentve annak tényleges súlyát az adott hozzászólásban.

A felperes érintett filmmel kapcsolatos negatív cselekményei elegendő indokot adtak a közéleti vita kibontakozására és bizonyos esetekben ezeknek a cselekedeteknek az élesebb hangon megfogalmazott véleményezésére. Alperes véleménye nem volt személyeskedő és sértő célzatú, megszólalásait a közpénz és a film elsőfilmes rendezőjének védelme indukálta. Véleményközlése az általa az adott időpillanatban és az ő pozíciójából belátható és megismerhető információkból logikailag levezethető volt, s azok fókuszában egy közügyek tárgykörébe tartozó szakmai közéleti vitában való megalapozott megnyilvánulás állt. A felperesi tanúk vallomásaiban előadott, forgalmazással kapcsolatos adatok, háttér információk, az alperes előtt nem voltak ismertek.

Nemcsak alperes, hanem a közvélemény számára sem volt meggyőző sem kellőképpen figyelemfelhívó a Veszettek és a Kojot című filmek forgalmazását előkészítő kampány és a felperes a nyilvánosság előtt nem ismertett indok nélkül visszatartotta a Kojot című filmet a Filmhéten való vetítéstől. Tény az is, hogy felperes az újságírói kérdésekre közvetlen választ nem adott, hogy a Kojot című filmet négy napra ingyenesen bárki számára elérhetővé tette a saját YouTube csatornáján, melynek fizetős módja is lehetett volna. Továbbá olyan forgalmazási módszert választott, amely semmiféle közpénzmegettérülést nem tett lehetővé olyan helyzetben, amelyben a filmmel kapcsolatban újra forgalmazási potenciál keletkezett. Az is tény, hogy felperes 7 évre csak a felhasználói és kezelői jogot váltotta meg, ami nem azonos a film tulajdonjogával.

Az alperesben ezek alapján az a benyomás alakult ki és erősödött meg, hogy mind a Veszettek, mind a Kojot című film forgalmazása elégtelen és részleteiben elhibázott volt. Ezt egyértelműsítette több - jelesül a Veszettek alkotói, közreműködői, más filmes szakemberek és a Magyar Nemzeti Filmalap vezérigazgatója - hasonló vélemény is. A felperes a saját álláspontját és az ezt megalapozó tényeket nem adott elő a nyilvánosság előtt, holott erre meg lett volna a lehetősége.

Számszaki adatok ellenére is lehet a forgalmazás elhibázott, amit ... vallomása igazolt, mert a Veszettek című film plakátja nem volt szerencsés. A Veszettek című film témája - a gárda-jelenség felbukkanása és megerősödése - és ... forgatókönyvíró és ... rendező személye és munkássága, előzetes sikereik alapján nem mondható, hogy egy társadalmi dráma sikeressége kétségesebb. A filmek forgalmazási kampánya elégtelen volt, amit a kirívóan alacsony nézőszámok igazolni látszanak.

Alperesnek az adott pillanatban nem volt szüksége véleményének kialakításához egyéb információra, mint ami kiolvasható volt ... posztjából és az alatta az ő megszólalásáig keletkezett kommentekből. A poszt alatt folyó szakmai, közéleti beszélgetés során történt meg a megismerkedés és az elsődleges kapcsolatfelvétel alperes és ... rendező között. Ez bizonyítja, hogy nem az alkotóhoz fűződő viszonya indikálta véleménykommentjét.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság mindenekelőtt azt rögzíti, hogy nem volt helye az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályok szerinti döntés felülmérlegelésének tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság

mérlegelési tevékenységet nem végzett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a perben a tények bizonyítása nem vezetett eredményre, mert a tények és vélemények elhatárolása nem mérlegelésnek minősül [Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja].

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét okszerűen minősítette, erre tekintettel nem volt helye a tényállás módosításának és kiegészítésének sem a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pont].

Nem volt indoka az elsőfokú ítélet megváltoztatásának sem, az elsőfokú bíróság ugyanis a tényállást helytállóan állapította meg, az alkalmazandó jogszabályok körét helyesen határozta meg, abból levont következtetéseivel és döntésével a másodfokú bíróság ugyanakkor az alábbi - elenyésző részben eltérő - indokokkal értett egyet.

A perbeli sérelmezett közlések vizsgálata során az tekintendő kiindulópontnak, hogy az alperes közlései a felperes két filmjéhez kapcsolódó alkotói hozzáállásával, tevékenységével kapcsolatban íródtak. Nem volt vitás továbbá az sem, hogy az alperes hozzászólása és posztja közzétételét megelőzően a témában egyrészt a sajtóban, másrészt a Facebook felületén is széleskörű társadalmi diskurzus zajlott és, hogy az alperes ebbe bekapcsolódván, ... rendező posztja alatti kommentjében, majd később önálló posztjában rögzítette és hozta nyilvánosságra a sérelmezett bejegyzéseket.

A felperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, így ebből fakadóan téves következtetésre jutott akkor, amikor az alperes közléseit véleménynek tekintette. A felperes álláspontja az volt, hogy emiatt az alperes közlése tényalapja (a film forgalmazása tudatosan rossz, semmilyen volt) kérdőjeleződik meg, mert a felperes ezen tevékenységére vonatkozóan állította bejegyzéseiben azt a tényt, hogy a felperest bűncselekmény elkövetésével vádolta.

A másodfokú bíróság ugyanakkor megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében mind a Veszettek, mind pedig a Kojot című filmre vonatkozóan megfelelően, a releváns tények körét részletesen rögzítette a filmek marketing kampányával, forgalmazásával, valamint a nézőkhöz való eljutás problémáival kapcsolatos történeteket, valamint a felperes ide kapcsolódó tevékenységeit is.

Jelentőséggel bírt továbbá az is, hogy az alperes, mint szakmabeli a sérelmezett bejegyzések közzététele időpontjában a rendelkezésére álló információk és adatok alapján fogalmazta meg a bejegyzéseit.

Nem volt vitatott, hogy az alperes kizárólag azon észlelései alapján tette meg bejegyzéseit, hogy a két film elégtelen marketing kampányával, valamint azzal szembesült, hogy a filmeket a mozik csak rövid ideig játszották, hogy a Kojot című film ingyenesen elérhetővé vált a YouTube-on és a Filmhétről való nevezést a felperes visszavonta. Erre tekintettel nincs relevanciája annak, hogy ..., valamint ... tanúvallomásaiban milyen mélységgel, részletességgel tárta fel a két filmhez kapcsolódó reklámkampányt, forgalmazási tevékenységet, nemzetközi fesztiválokon történő indítást. Annak sem volt ügydöntő jelentősége, hogy az elsőfokú ítélet nem tért ki az értékelés körében arra, hogy magyar társadalmi drámával milyen nézettséget lehet elérni; a Filmalap támogatási rendszerének jelentős megváltozásában a felperesnek nagy része volt; a Kojot című filmet a ... Kft. csak a Magyar Filmhét idejére tette ingyenesen elérhetővé; a filmek forgalmazásához kötelezően nem tartozik hozzá a Filmhéten való indulás; Kojot című filmet a Magyar Filmhét idejére történő nyilvános megosztást követően a felperes újra mozikba küldte; a film tesztvetítése rossz eredményt produkált és a rendező elvetette a film újravágásának Filmalap által javasolt lehetőségét és a bemutatás időpontja sem volt szerencsés.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság egyetért az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtett azon állásponttal, hogy az alperes közlései az általa adott időpontban rendelkezésre álló információkból logikailag levezethetők voltak, valamint az is megállapítható, hogy a filmek marketing-tevékenységével és forgalmazásával kapcsolatos egyéb, felperes általi és a tanúvallomásokban előadott tények az alperes előtt nem voltak ismertek. A sajtó és a közösségi média útján kapott információk alapján, továbbá az alperes közvetlen észlelései az alperesben azt a meggyőződést alakították ki, hogy a filmek forgalmazási kampánya elégtelen volt, amelynek következtében a felperes, illetve a hozzá köthető cég tevékenysége lényegében a közpénzek megtérülését sem biztosította.

Az elsőfokú bíróság a megállapított releváns tényekből okszerű és helytálló következtetéssel állapította meg azt is, hogy a felperes azon kijelentése, hogy a filmek forgalmazása tudatosan rossz, semmilyen, a felperes által észlelt valós tényekből levont következtetés - azaz vélemény - és a felperes magatartásának bűncselekménynek minősítése sem tényállításnak, hanem véleménynek minősül. Az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtettekkel a másodfokú bíróság teljeskörűen egyetért. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy önmagában az a tény, hogy valamely állításhoz a közlés kinyilvánítója következtetés útján jut el nem minősíti automatikusan véleménynek az adott állítást, mivel a következtetésként megfogalmazott állítás kapcsán is vizsgálni kell a bizonyíthatósági tesztet azt, hogy a következtetés tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősül.

A tények és vélemények elhatárolásánál az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott ún. bizonyíthatósági teszt hívható segítségül. Ha a közlés valósága vagy valótlansága bizonyítható, ténynek minősül, míg amelynek valóságtartalma nem bizonyítható az vélemény. Amennyiben a kijelentés az objektív bizonyíthatóság tesztjén nem megy át, akkor véleménynyilvánításnak minősül, még abban az esetben is ha látszólagosan tényállításként hangzik el [13/2014. (IV. 8) AB határozat]. E körben az elsőfokú bíróság az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) gyakorlatára vonatkozó megállapításaira a másodfokú bíróság is utal.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az alperes bejegyzéseiből nem állapítható meg az, hogy abban bűncselekmény elkövetésével vádolta volna meg a felperest, valamint az sem, hogy bűncselekmény megállapítása alapjául szolgáló tényeket sorakoztatott volna fel, továbbá az sem, hogy a komment, illetve a poszt koncepciózus jelleggel került volna közzétételre. Erre tekintettel alaptalanul hivatkozik a fellebbezés arra, hogy az alperes a Veszettek című film forgalmazását bűncselekménynek minősítette és azt állította, hogy a Filmhét idején a Kojot című film feltöltéssel történő ingyenes megosztásával is bűncselekményt követett el a felperes.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt és a fellebbezési ellenkérelemben is felhívott azon érveléssel, hogy a bejegyzések megfogalmazása, az azt megelőző bejegyzésekhez illeszkedő, hasonlatos stílusa, valamint az alkalmazott írásjelek, a szóhasználat továbbá a közlések tartamának elemzését követően az állapítható meg, hogy az alperes véleményt nyilvánított, mert nem azt közölte, hogy egy adott konkrét bűncselekményt követett el a felperes, hanem a bűncselekmény szó köznyelvi értelemben vett használatával a felperes filmekkel kapcsolatos, közpénzeket érintő tevékenységét minősítette felelőtlennek, illetve rossznak.

A 22/2012. (V. 11.) AB határozat [40] bekezdése alapján a véleménynyilvánítási szabadság lényeges vonásaival kapcsolatosan a jogalkalmazó figyelemmel lehet az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB határozatában foglaltakra. E határozatban kifejtettek szerint a szabad véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe mindenképpen azzal jár, hogy a véleménynyilvánításhoz való jognak

csak kevés joggal szemben kell engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál [30/1992. (V. 26.) AB határozat V.1.]. Mindezt az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III. 7.) AB határozatának [42], [43] bekezdéseiben is megerősítette.

Nem kétséges, hogy az alperes közléseiben megfogalmazott vélemény megalapozottságának fokát eltérően kell megítélni attól az esettől, ha a kijelentést a sajtó teszi. Alperes közlésére ugyanis speciális közegben, a közösségi média felületén került sor, ahol az alperes szakmabeliként nyilvánított véleményt.

Alapítvánnyal érvelt a fellebbezés azzal, hogy a poszt és a kommentbejegyzések alapját, azok valóságtartalmát az alperesnek ellenőriznie kellett volna.

Az EJEK és az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint még a valótlan tények állítása sem vonja maga után feltétlenül szankciók alkalmazását, hiszen a 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltak alapján elegendő azt bizonyítani, hogy az adott tény állítása, vagy következtetés levonása során a fél jóhiszemű volt.

Amennyiben a jogalkalmazó azt az elvárás támasztaná, hogy az egyénnek a legmesszebbekig részletes és pontos információkat kellene beszereznie értéktétele, bírálat, véleményének nyilvánítását megelőzően akkor ez a véleménynyilvánítás szabadságának alapjogát üresítené ki. Mind a már hivatkozott 30/1992. (V. 26.) alkotmánybírósági határozat, mind pedig az ennek nyomán keletkezett későbbi alkotmánybírósági és az ezt követő bírói gyakorlat is a véleménynyilvánítás lehetőségét tekinti elsődlegesen védett alapértéknek, melynek valóban lehet akár külső korlátja a fellebbezésben hivatkozott emberi méltóság is, de csak abban az esetben, ha az indokolatlanul túlzó vagy sértő, bántó, megalázó megnyilvánulásban nyilvánul meg.

A véleménynyilvánítás kapcsán végül ezt követően kellett értékelni - az elsőfokú ítélet szerkezeti levezetésétől eltérően - azt, hogy alperes közlései a felperest, mint producere közszereplői minőségében érintették, valamint azokra közéleti diskurzus keretében került sor. Itt szükséges kitérni arra is, hogy nem helytálló a fellebbezés abban sem, hogy a felperes nem kiemelt közszereplői minőségét külön kellett volna értékelni a bíróságnak.

A közügyek szabad vitatását szolgáló véleménynyilvánítás kapcsán az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatában hangsúlyozta, hogy a véleményszabadság fókuszában elsősorban maguk a közügyek, nem pedig a közszereplők állnak {7/2014. (III. 7.) AB határozat [56]}. A közéleti véleménynyilvánítás alkotmányos sajátosságaiból következik, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a szabad társadalmi vitát szolgáló gyakorlása minden esetben kiemelkedő jelentőségű alkotmányos érdeknek minősül. Ennek megfelelően a közügyek vitatása körében a közéleti szereplők személyiségi jogai védelmének a véleményszabadság gyakorlását biztosító korlátozása is minden esetben alkotmányos érdek és követelmény {7/2014. (III. 7.) AB határozat [65] bekezdése}. Az Alkotmánybíróság kifejtette azt is, hogy a bíróságok számára az új Ptk. 2:44. §-ának „szükséges és arányos mértékben” kitétele biztosít lehetőséget arra, hogy a közéleti szereplők személyiségi jogai korlátozhatóságának mércéit kialakítsák {7/2014. (III. 7.) AB határozat [59] bekezdése}.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:44. §-a alapján és a fenti alkotmánybírósági iránymutatás alapján helytállóan állapította meg a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként, hogy a perbeli véleménynyilvánítás a közszereplő felperes személyiségi jogainak védelmét csak a szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozta.

Alaptalanul hivatkozott a fellebbezés arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy az alperes közléseire milyen előzmények után került sor.

Az alperes ismert filmrendező, aki szakmabeliként nyilvánított véleményt, kommentjét és posztját elsősorban szakmabeliek olvasták, ebből fakadóan közléseit nem az átlagolvasó értelmezési szintjén kellett megítélni, hanem elsősorban a szakmabeliek speciálisabb ismeretének vélelmezése mellett. Felvetéseit tartalmazó, véleménynek minősülő bejegyzéseit egy magyar filmes közösséget érintő közügyben tette meg, mely a közszereplő felperes, illetőleg a felperes cége közpénzek elköltésével kapcsolatos cselekményeinek kritikai megítélését tartalmazza, mely kiindulópontja a felperes valós észlelésein alapult. Az alperes a két film, mint alkotói produktum értékei elismerése mellett minősítette a felperes kapcsolódó tevékenységét rossznak, illetve felelőtlennek.

A másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy az elsőfokú bíróság az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte a jóhírnévhez és a becsülethez való jog és a véleménynyilvánítás szabadságának egymáshoz fűződő viszonyát is. Okszerűen vizsgálta és állapította meg az alperes véleményének megalapozottságát és, hogy azok a rendelkezésre álló információk alapján a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közéleti vitában és a felperes közszereplői tevékenységével összefüggésben hangzottak el, valamint minderre szabad véleménynyilvánítás keretében került sor. Erre tekintettel nem volt megállapítható sem a jóhírnévhez való jog [Ptk. 2:45. § (2) bekezdés], sem a becsülethez való jog [Ptk. 2:45. § (1) bekezdés] megsértése.

A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés első fordulata alapján helybenhagyta.

Az eredménytelen felperesi fellebbezésre tekintettel a felperes a Pp. 364. §-ára figyelemmel alkalmazandó a Pp. 81. § (5) bekezdése és 82. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése alapján köteles perköltséget fizetni az alperes részére. Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és 4/A. § (1) bekezdése alapján a csatolt költségjegyzék alapján állapította meg.

A le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése és Pp. 102. § (1) bekezdése, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2019. november 8.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

Vojnitsné dr. Kisfaludy Atala Katalin s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró